

De Sint Michaëlkerk

De Sint Michaëlkerk is de oudste rooms-katholieke kerk van Friesland en de nog enige bestaande 18e eeuwse schuilkerk. De kerk werd in 1792 door aannemer Nolle Anskes gebouwd achter de pastorie in de Midstrjitte en stond geheel ingebouwd tot de afbraak in 1972 van het zuidelijke deel van de pastorie en van twee huizen in 1984. Pas in 1933 kreeg de kerk een toren. Voordat de kerk gebouwd werd diende een woning als

kerkruimte, die in 1662 door een vrouw zodanig was ingericht. Waarschijnlijk is de kerk op de plek van die woning gebouwd.

Het interieur van de kerk is bijzonder. De ruimte is classicistisch van opzet maar doordat het interieur in vier fasen tot stand is gekomen zijn er ook andere tijdsinvloeden zichtbaar. Acht Toscaanse zuilen dragen een tongewelf in Louis XVI-stijl, waartegen stucwerkversieringen met o.a. muziekinstrumenten zijn verwerkt. Aan weerszijden van de altaartombe verheffen zich gemarmerde pilasters en kolommen. Achter het altaar hangt een door Otto de Boer (afkomstig uit Woudsend) geschilderde voorstelling van de opwekking van Lazarus. In 1842 schilderde hij de nog steeds aanwezige kruiswegstaties.

In 1881 kwamen de eerste beelden in de kerk, Jozef en Maria, later gevolgd door meer beelden. In 1927 en 1928 kreeg de kerk gebrandschilderde ramen. Met de bouw van de toren in 1933 werd de kerk ook vergroot. In het jubileumjaar 1937 kwamen er wandschilderingen van Jacob Ydema in de kerk. In 1987 kreeg de kerk ter gelegenheid van het 650-jarig bestaan van de parochie een nieuwe stoep.

Ook bijzonder is de eerste steen die op 20 april 1792 werd gelegd. Op de steen staat een latijnse tekst, waarvan de vertaling luidt: "Dit heiligdom is gebouwd tot lof van de drie-ene God; mag het blijven staan en door de jaren in het dorp in aanzien blijven bij de goede mensen". De tekst bevat een verborgen getal: de som van de hoofdletters vormen als Romeinse cijfers het jaartal 1792. De steen bevindt zich nu in de zuidmuur van de kerk.

Het éénklaviers orgel met negen stemmen is gebouwd in 1811 door de Friese orgelmaker Albertus van Gruisen. Bij de kerkverbouwing in 1933 werd het orgel verplaatst. In 2011 is het orgel in overleg met de orgeldeskundige van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed gerestaureerd door Pels & Van Leeuwen uit 's-Hertogenbosch.

Bronnen:

- Kerken, Torens & Klokkenstoelen van Wymbritseradiel, Sytse ten Hoeve (2008)
- De Parochiekerk van de Heilige Aartsengel Michaël in Woudsend, J.R. van der Wal (1989)